

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:

Meg 10 ft — kr. Negyed évre 3 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Égros szám — „ 10 „
Hosszabb időre és minden külföldi: PÓ-PIAZI,
V. CSERNY-HÁZ FÖLDISZINT, a szerkesztő-
ségbe bérmentve küldendők.

Előfizethető helyben:

TELEKI K. LAJOS és IG. CSÁTHY KÁROLY
Könyvkereskedésben s a szerkesztőségben.
—
Egyéni és postai átvétel után.

Hirdetési díj:

Ötösötös példányok 2 ft.
Nagyobb terjedelmű, mint azelőtt s több lapon
hirdetéseik, alku szerint a legelőször
4 ft-ért.
Bélyegdíj: minden példánytól külön 30 kr.
Nyilatkozatok megjelölésére a szerkesztőség
péti sora 10 kr.
Név- vagy bérmentesülők kiküldött kézirataik
nem vevendők tekintetbe. — Úgyánál kézi-
írások sem adhatók vissza.

Bigotteria és felvilágosítás.

Az ember egész létével utalva van a társadalomra, egyesületre. A társadalom pedig az egyének tartalmas elemeknek tekintetnek, tehát egyen és társadalom között egy abszolút viszonylagos arány létezik: „Az egyes mindnyájáért s mindnyáján az egyesért”, ennélfogva ez az elv minden normális ön-kifejeződésnek az ellenkező rázkódtatásokra s önmegsemmisítésre vezet. Az emberek történelme igazolja, miszerint a minden leendő szabályai szerint a kis-és a nagyobb, a tökéletlenből a tökéletes felé halad előre. Az emberi lét kezdődött a családdal a patriarchális időkben. Átugrta a régi despótiákban a legközelebbi lépcsőt, mert azon despótiák nem voltak a szó teljes értelmében államok, a midőn rabszolgaságon alapultak, és e szerint tökélyesülésre s tartamra nem számíthatnak. A társas élet még csak a köztársaságokban jutott fejlődésre, melyek hajlanak egy gyöngykoszort a középtengert-körülkötél át-ávezték. A patriarchális családjaiknak persónifikált törvények voltak, melyek a törzset nagyobbították s kifejlesztették, mily nagyot s halhatatlant teremtettek ezen szabad egyesületek, dicséretüket felülmúlva... És evel ellenkezőleg jelenben hogy értelemezik a társadalmi életet a szerbek?! Szegény szlávok vallási elbűtötés-miatt-önták vértiket! a vallásos frifanc szabad gyakorlatában keresik szabadságukat, mintha a bigotteria valaha szülhetne szabadságot. Mellőzve a tudományos fejtegetést, — a mint ez a „Morgenstern” felvilágosító munkájában előadatik, — az egyetemes világtörténelem, mint tanu igazolja, miszerint ha nemzetek és népek önállóságukat elvesztették, ez csakis vallási elbűtötés folytán történt. A szegény szerbek legalább is azon szerencsétlen Lengyelhonra, Csehországra s volt nagy morvai birodalomra visszatekintésként. Nem mindegy-e a szegény hitbányásoknak, vajjon egy török, orosz, vagy római butító corypheus által nyírtnek? Valóban balgaság egy ilyen műcsményért vért ontani, vagyont rontani és a szerb nemzeti fiataliságát feláldozni!

Igaz, a keresztények a törökök által Rajahk, — azaz állatoknak nevezettnek, és mint olyanokkal elbűntnek is, de egy juh, birka vagy bárány nem állat-e? a római hitbányában nemde minden hívő juhnak, báránynak nevezetik, és mint olyanok mustráltak is? Nemde mindegyiknek a szellemi fejlődést, az értelmet s ést el kell tagadnia s magát nyírni engedtetni, mint egy cszelen jámbor juh? Nemde maga a római isteni megváltó, mint pásator egy bárányval a vállán festetik? Minden hitgyermek állat, mely éstét megtagadja. Tehát a szegény szerbek akár győzőnek, akár vesztesnek, állapotuk nem leendő kedvezőbb, jobb s a szabadságot soha sem nyernék el, sőt a létük még a voltnál keserűbb is lesz.

A valódi boldogító szabadság csakis

felvilágosításban, civilizációban, kultúrában lelhető, azaz az igaz s hamis felismerésében, a hamis s evel járó hazugság s csalárdság elvetésében, s a valódi igazság, s természetesen jó átlátásában áll, hogy az ember fenséges méltóságát, mely a kifejűdött észvilágnak szabad használatában magaslik, ösmerje, természetesen éljen, a természet-világát a vele együttműködött természet törvényei szerint élveze, és mint a természet királya életének örvendjen!

Ha a szerbek ezen felvilágosításért buzognának, akkor minden tisztelet irányukba, akkor ők is más nemzetek módjára szabadságukat kiküzdenék, és ép úgy egy legyőzhetlen szabad birodalmat teremthetnének, de civilizáció s a felvilágosítás szüvetne nélkül minden szabadság utáni erőlködésük akárhol s mikép alakulnak, hasztalanok, mert a felvilágosítás s civilizáció az egyedüli megváltója az emberiségnek, nem pedig a nemzetiségi rajongás s vallásos butaság!

Ha egy nép, mint a Szerbek az események folyama alatt kényserítve látta magát, az egyesület — melyben idáig egy más állammal, a törökkel élt, — feloszlatni és a létező hatalmak között egy önálló és hasonló rangot igényel, melyre ugyan a természet törvényei jogosítják, akkor a világ itészet iránti illő tisztelet parancsolja, ezen elváltásokait előterjeszteni — de nem másokkal czimborálni és a vallást fűrtűgél felhasználni. Ezen értelemben fejtegetjük mint egy önmagában igazolt igazságot, miszerint minden ember egyenlőségben van alkotva és hogy ezen jogok közt élet, szabadság s a jólét utáni vágy a legfőbbek közé tartoznak. Csak ezen jogok biztonságára az emberek között vannak hivatva kormányok, kik is hatalmukat egy alkotmányos országban csak a kormányzattal beleegyezése által nyertik el, ha tehát egy kormányhatalom ezen jogok ellen vétkezik s veszedelmes kezd lenni, akkor a népek jogában áll, azt megváltoztatni, újat szervezni, mely az általános jólétnek és jognak jobban megfelel.

Igaz ugyan az ildomoság parancsolja, miszerint sokáig fenálló kormányokat csekély és mulékony kihágásokért eltávolítani nem szabad és a tapasztalás is azt tanítja, miszerint az emberek inkább hosszú ideig az igazságtalanságot eltrikk, mintsem hogy a kormány eltávolítása által az önségre lépneek. De, ha egy hosszú sora a visszaéléseknek s elhűségnek elárujják a tervet, miszerint a népet, egy despotikus hatalom alá akarják igazni, akkor ennek nem csak joga van, sőt szent kötelessége, az olyan kormány igáját nyakáról lerázni, és magának, a jólétnek más biztosítékát alapítani meg.

Ilyenmű lehetett a szerbek hosszas szenvedése a török despotia alatt, hát ha ennél hihetőleg rosszabb, és veszélyesebb lenne az orosz despotia — mely

a szerb nemzet hullaromjain felépítették? — A tyranno expecta libertatem!

Budapest, 1876. okt. 18.
Dr. K... József.

— Az osztrák nemzeti bank igazgatóságának mekapták a két pénzügyminiszter átiratát a bankügyi megállapodásokról. A bankválasztmány ülésében megbeszélte, az ezen átirattal szemben követendő eljárás: egyelőre a bankgazgatóság meghatalmazottjai fogják a szükségesnek mutatkozó alkudozásokat vezetni.

— Diplomatiail körökben hírlik, hogy az athéni török és angol konszulkok, ma a legközelebbi napokban kérdést fognak intézni a görög kormányhoz a hadkészlületek iránt, melyek csak a török birodalom ellen lehetnek intézve.

— Az orosz hajóhad a fekete tengeren, legújabb kimutatások szerint 2 páncéltűg, 4 corvet, 1 császári yacht, 14 csavar-schooner, 2 nagy, 5 kis kerékűgőz, 1 kis yacht és 2 vitorlásszállító hajó összesen 31 hajóból áll, melyek közül 24 van felszerelve. Ezen hajóhad távolról sem versenyezhet a törökével, mely sok czirkáló hajóval is rendelkezik. Ha a balti tengerben levő hajóhad nem juthat a közepentre, akkor az orosz hajóhad, mit sé fog tehemi a törökök ellen.

— Görögország is készül az „actióba lépésre”. A Komondoros-kabinét, már előterjesztte a hadikészletekre vonatkozó törvényjavaslatait a kamarának. S Komondoros miniszterelnök felszólította a képviselőket, hogy most már az eke és a kardvas közt haladék nélkül választaniok kell. A nemzetnek — ugy mondá — tennie kell! Az orosz hadizenetet tehát a görög is nemokára követni fogja!

megérősítették, s a szerint történhetnek újnak megválasztása, permanensnek nyilvánítások.

Az indítvány éljenzéssel nyújtással elfogadtatott.

Sándor Ignéz, mint a karszemélyzet egyik képviselője, felszólalt az iránt, — hogy azon 15.579 ft 66 kr-ra néve, mely összeget a színházirgatóság az intézet vagyonából kiköleszött, kellő biztosítást nyujtassék, illetőleg eszközöltesék.

Dr. Kola János jogi képviselő eziránt okadatot megnyugtatót nyujtot az által, hogy elmondá, miszerint e kölcsön a városi hatóság jóállása alá helyeztetett, s felolvás s a színházirgatóság az intézet vagyonából kiköleszött, kellő biztosítást nyujtassék, illetőleg eszközöltesék.

Jelen voltak: Varga Lajos elnök, Szepessy Gusztáv, Bay Bertalan, Együd István, Mándoki Béla, Dózsa József, Takács Ádám választmányi tagok. — Dr. Kola János jogi képviselő. — Zöldi Miklós, Bogó Alajos, Horváth Vince, Török Miklós, Tóthfalusi Gusztáv, Dalnoki Béni, Szabó Bandi, Lenkei Gyula, Foltényi Vilmos, Medgyessi Nándor, Philippovics István, Rónainé, Rónai Mari, Bagyola Emma. — Önálló színházi tagok: a karszemélyzet küldöttei: Bartha Elek, Kőrösi Lajos, Chován Sándor, Sándori Ignéz, Boránd György, Marosi János. — a zenekar küldöttei: Znojmeski Gyula, Paezák Antal, Kovács Antal, Aecker Albin, Széltis József, Somoloki Lőrincz. (34 tag.)

Elnök Varga Lajos megrvitván a gyűlést, a megjelent tagokat üdvözöl, f. alatt ide zárt elnöki jelentést felolvassa, melynek nevezetesebb pontjai, hogy az intézet 1867-ik év október 1-én vette kezdetét, szabályszertü kormányzata pedig 1871. mártiusban. Továbbá, hogy az intézet alapítókéje folyó 1875 év közepén 22.000 forint felül fog haladni. Fölemittetik a jelentésben, (mi a korábbi jegyzőkönyvekben is látható) hogy az intézet tulajdona még, egy tüzmentes szekrény, egy diván, három különálló zárral ellátott íróasztal, egy szép peccenyomó, egy jelző, egy kis vaskezelem, könyvek, íróeszközök, megjelöltetvén azok beszerzése, részint adományozása, mik az előbbi jegyzőkönyvekben részletesen be-foglaltatnak. — Vége előadja az elnöki jelentés, hogy a „színházirgatóság” a rászalló kötétt szerződés alapján a színháznak intendatúra alatti vezetőségét visszalélni kényserítvén, e sajnos körülmény előidézte a nyugdíjintézet alapszabályainak módosítását is. — felhívja a közgyűlést annak megerősítésére: „Az intézet vagyonállásáról, kimutatást olvassa Szepessy Gusztáv választmányi tag, mint annak megválasztására kiküldöttek egyike. E kimutatás szerint f. ápril 20-ig 21.004 ft 78 kr találtatott a pénztárban, illetőleg annak könyveiben.

Helybenhagyva tudomásul vétetett, s Vesev Viktor pénztárnok e számadás további felelősségét felmentetett.

Dr. Kola János jogi képviselő felolvassa a nyugdíjintézet módosított alapszabályzatát. Az a még szükséges módosításokkal helyben hagyatott, s Dr. Kola János urnak, annak átoldozásáért, s az intézet ügyeiben tett lelkes fáradozásáért hálás köszönet nyilatkoztatott. — egyszersmind felkéretett, hogy ez alapszabályzatnak a városi hatóság ajánlásával a miniszterium elé leendő mielőbbi terjesztését eszközölni sziveskedjék. — mi iránt átiratilag is értesített a határozatot.

Ezek után Varga Lajos elnök, állásától risszalép s felhívja a közgyűlést, hogy kor-előbbi jelölve, az új választmányt szavazat utján alakítsa meg.

Mire Mándoki Béla val. tag alkalmat vesz köszönetet mondani lelkesült szavakkal az elnöknek s a választmány nem színes tagjainak, edügi önfelelőző fáradaimkért, melyeket a nyugdíjintézet érdekében éveken át lelkes buzgalommal tanúsítottak; egyszersmind a közgyűlés nevében felhívja őket állásaik további megtartására.

Dr. Kola János jogi képviselő indítványozza, hogy az eddigi választmány addig, — míg a módosított alapszabályzat felsőbb helyen

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

A védtelenek.

Elbeszélés.
Irta: Schwarcz Mária Zsófia.
(41-ik folytatás.)
A kaland vége.
Vége volt a bálnak s már minden vendég és idegen eltávozott. Alva egy csiga lépcsőn sietett le, mely szobájából egy más, Gerda által szobája mellett levő kabinetebe vezetett, hol most a grófnő komornikja lakott.
— Lefeküdt már a grófnő? — kérde Alva a szobaleányt.
— Igenis, lefeküdt.
— Régióta már?
— Egy jó negyedórja; midőn bent valék nála, már aludt.
Alva ily gondolatokkal ment tehát vissza szobájába:
— Mily bizonyítékai lehetnek Hildának ő ellenében? — Ott kell lennem Erneszttel összejöveteln, hogy ha netalán veszélyes színt öltne a dolog, ellenébe működhessek. — Ma éjjel még mi baj sem fenyegeti, mert alzik; álmában pedig az ember rosszat nem cselekedhet.

Alva, minthogy még bái öltözétében vala, nagy szállal burkolta magát körül s gyorsan sietett le a folyosón. Egy hosszan alácsingó ablakfüggöny redői közé vonulva, feszülten várta a történendőt.
Néhány perc múltával Hilda grófnő és Erneszt közlegének egyszerre, ugyanazon időben.
— Nos Hilda, hol vannak megcsalattatásom bizonyítékai? — kérdezte Erneszt igazgató hangon.
— Az erkélyen egy fa odahlajló lombjait elfödvé hallám Gerdat a mint így szólott Hermanhoz: — „Egy órákor szobamban. Itt vannak a szalonomba vezető kulcsok. Jöjj lélelem nélküli a terebe nyíló ajtó; minden más ajtót be fogok csukni.” — Siettem ekkor, hogy a báró inasától magannak megszereztem Gerda külső szobájának kulcsait; im itt van, nesze vedd, s menj be kedves hűségem nöcskéhez, ki bizonyosan elfeledte azóta, hogy te létezel.
— Hilda! ha keserű tréfáiddal engem csupán rászédni szándékol, akkor... jaj nekem!...
A gróf hangja úgy elváltozott, hogy alig volt felismerhető.
— Eteleim adám cserébe mondott szavam igazságáért — felelt a grófnő s lesietett a lépcsőn, mely a vendégszobákba nyílt, hol jelenleg a gróf szülei laktak.

Erneszt lassan lépdelt fölfelé a Gerda lakosztályához vezető lépcsőzet egyenes fokán. Alva ellenben egy búhajos szellem gyorsaságával repült saját szobájába; őt azonban most elfogjuk hagyni, hogy annál nagyobb figyelemmel a gróf lépteit követhessük.
A mint az a Gerda külső terebe vezető ajtóhoz eljutott s azt óvatosan kinyitván, be ment, elfelejté maga után betenni; az ajtó áltárszó függönyén keresztül a szomszéd szobába néz, de azt is üresnek találja. Halk léptekkel folytatja tehát a terebe hosszú sora szerelt vándorlását; már elérte az ajtófüggönyös szobát is, midőn fileit hirtelen két lassan sugó egyén beszédhangja üti meg. Félre tolt a függönyt a mennyeire, hogy észrevétel nélkül behatolhasson, szükséges volt, midőn ztán Gerda szájából a következő nyilatkozatot hallá:
— Kedves Hermanom, edes szerelmem! mily jó vagy, hogy eljöttél. Oh! ha tudnád mi mindent kelle tudnom, a nyugtalanság mily kínos gyötrelmet keltett elszenvednem; már elmaradtadnál beszélnem kellett veled, hogy hogy élni tudjak! S mégis úgy rémlik nekem, mintha e boldog órák drágán zároltam volna meg, mert jól tudom, hogy rettegni fogok férjem szemébe nézni... azon férj szemébe, ki engem fölé elrabolt s az életet mindketőnkre elviseltelenné téve.
— Miért keseríteni e pillanat gyönyörűt ilyen gondolatokkal? Te jó be most szerelmemmel. De minő kötelességeid is vannak ő irán-

nyába? Hisz szíved enyém volt, mielőtt még neki esküdtél volna?
Erre egy csók hallható csattanása egész valójában megrégezte a gróft. Mely esend uralkodott néhány másodpercig, midőn Erneszt egy kéz nyomását érzé vállaira nehezéni. Megfordult... atyját, anyját és Hilda grófnőt látá szemtel-szembe maga előtt.
— Nos kedves Ernesztem, hol van nód, mit csinál, miért nem megy be hozzá? — kérdezte az öreg Graton.
— Miért nem megy be hozzá — ismétlé Hilda gunnyal s az ajtóhoz közeledett, félre tolt függönyt s a többiektől követte, kik között Erneszt végsőnek maradt, a küszöbön állépi.
Egy kis karszékben a lámpa fényétől gyengén megvilágítva Hermann útt, oldalánál egy aranyoské firtós helyen az ajtónak hátul fordulva, — megösmerni tehát rögtön nem lehetett. A belépők által csinált rögtön megkettlen fölláttak; a szőkefirtós fej a nézők felé fordult, kik Erneszt kivéve a legszörnyűbb meglepetés hangján kiáltának föl: — Alva!
Halál sápadtsággal arcán, de nyugodt magatartással állott Alva, miattal a bejötték ily forma nyilatkozásait kelle hallania:
Gyalázat! Fiam nejének szobájában! — Minő öcsánység éjjeli találkakat, s itt tartani. Ez mocskot vet egész házuokra! stb.

Csak Erneszt maradt némán. Tekintetét Alvára mereszte állott az ajtó szárnyainál.
Hilda grófnő szikrázva jártatta körül szeméit a tereben:
— Itt mindenesetre csásal történt! —
Az öreg Gratonnál lassan Alvához közeledett, s a lenező büszkeség hangján így szólott: — Holm kisasszony, ha tapintata van, — be kellett volna látnia, miszerint fiam nejének szobáját szerelmi légtörtéjára felhasználta a legnagyobb mértékben. — hogy keményebb kifejezéssel ne éljek — illetlenül; mert tudja meg, hogy gyantitokot, hogy ennek az urnak a látogatása őt illette... s őn Gerda barátságával a legocsányabb módon visszaélt. Kell most, hogy önék...
— Ne tovább anyám, — mert Alva... kiálltot közbe Erneszt előlépre; mielőtt azonban mondani valóját kiegészítette volna, Hermann tisztán átpillantotta Gerda s a maga helyzetét villámgyorsasággal ragadta meg az utolsó nyilatkozás tévst, mely belátása szerint mindnyájuk becsületének utolsó mentődeszkája volt. Ez okból félbeszakította a gróft, mondván:
— Bocsanát asszonyom, itt semmi olyanról nem lehet szó, mi az őn családját csak legkisebb mértékben is sérthetné; mert van szerencsém önöknek czennel menyasszonyomat bemutatni.
(Folyt. köv.)

Ertesítés

Alva, minthogy még bái öltözétében vala, nagy szállal burkolta magát körül s gyorsan sietett le a folyosón.

Erneszt lassan lépdelt fölfelé a Gerda lakosztályához vezető lépcsőzet egyenes fokán.

Csak Erneszt maradt némán. Tekintetét Alvára mereszte állott az ajtó szárnyainál.

Hilda grófnő szikrázva jártatta körül szeméit a tereben.

Szinészeti.

(—) Szombaton, október 21-én adatott: A Kékszállú herceg... operette 3 felvonásban.

Az előadás sikerült volt egészben. Nyilvános... (Boulette) egyrészt, más részt Szatmári Árpád (Bobese király) kiűző játékaikkal emelték az előadás szabatos voltát.

Egri Kálmán operetében ezúttal lépett fel először... a játéka tapaszalt kismérvű felkészítést, elég ügyesen működött.

Vasárnap, október 22-én adatott a Falu rossza... Tóth Ede, kitűnő népszárműve, középzsánu közönség jelenlétében.

A darab előadásáról csak annyit mondunk, hogy az a legkitűnőbb ment. Finom Rózsit, Nyilvános Irma, Gónosz Pistát, Szatmári A. személyesítik kifogástalanul.

Egri Kálmán (Göndör Sándor) izlettjes ruházatját... mi színesűnknek e nembe tapaszaltatás a jó izlettés szépen tünteti elbűnk.

— VIDEKI HIREK. Dávan legközelebb fogják felakasztani Gyura Györgyöt, ki Zaikotszky Manót meggyilkolta. Zomborban a fővárosi nuntájára atletikai klub alakult.

A nagyborsányi gőzmalom, az oszt. államvaspályatársaság tulajdona földig porrá égett. Vácson a kataszteri hivatalhoz oly mértékű károkozások történtek ki, ki egy szót sem tud magyarul.

UDONSÁGOK.

HIRDETÉSEKET, a legolcsóbb árban elfogadja „Debreczeni” szerkesztősége; valamint

elvallalja minden nemű nyomtatványt gyors, pontos és jutányos árban elkészítését. (Nyomdahegyiség, főpiacz Vecsey Imre ur házában.)

* Az orsz. Nőiparegyesület választmányára értesíti az egyesület tisztelt tagjait és a t. ez. közönséget, hogy az egyesület által alapított ipartanodában (Nagykereszt-utca 2. sz.) külön munkaterem nyílt 1. a ruhaszabás és varrás tanítására.

2. A tanodának egy másik termében a legszebb és legfinomabb művirágok készítenek, melyek részint cserépben, részint szobakövekre, részint darabonként mint kalap, vagy ruhadísz, azonkívül díszes koszorúba tűzve, templomba vagy síremlékre ékíttetésre is alkalmasok.

3. Kéz- és láb- és egyéb tárgyak készítenek, melyek részint cserépben, részint szobakövekre, részint darabonként mint kalap, vagy ruhadísz, azonkívül díszes koszorúba tűzve, templomba vagy síremlékre ékíttetésre is alkalmasok.

4. A tanodában a legújabb divatú ruhák készítenek, melyek részint cserépben, részint szobakövekre, részint darabonként mint kalap, vagy ruhadísz, azonkívül díszes koszorúba tűzve, templomba vagy síremlékre ékíttetésre is alkalmasok.

* A vasuti indóház Cerberusa még mindig jesszi a közönséget. Nagyon kérnek a Cerberus tulajdonosát, hogy tudja azt, miszerint nem a község van érette, hanem a községért — ez ügyben mielőbb intézkedjenek a községért hatalmas fogalvat gátó kutyát mielőbb onnan a község érdeke tekintetében eltávolítani sziveskedjék.

* Beküldetett. A helybeli négyzeti árva-ház, mint minden jótékony intézet, olyan intézet lévén, melynek működéséről, annak vezetőiről, természetesen csak elismerőleg lehet szólni. Sajnálatos, hogy azonban felhívunk az árva-ház igen tisztelt elnökének figyelmét arra, hogy az árva-házban lévő gyermekek körülményre, hogy az árva-házban lévő gyermekekkel az ott lévő felügyelőnek felöltött leányok oly illédelmetlenül, mondhatni durva módon bánik el, hogy az iránt az ott lakó szomszédok, kik gyakran szentani valának emebánásodnak, méltán adtak megbotránkozásokat, melyek több ízben kifejezést kaptak az árva-ház elnökének: ki csak könyörületesen egyének jószívűségéből nemcsak élelmet, de nevelést is kell adni a fők. Ebből kifolyólag a négyzeti árva-ház t. elnökét tisztelettel felhívjuk, méltóztaték odafigyelni, miszerint az árva-házból a mostoha bánásmód a gyermekekkel szemben kiküszöbölendő. Debreczen 1876. okt. 23. Több érdekelt.

* A Balácsy által adományozott birtokot a magyarországi protestáns egyházak már átvették és igazgatását egy bizottságra bízták. A bizottság elnöke gr. Dégenfeld Imre, tiszteletbeli elnök b. Balácsy Antal, tagjai gr. Lónyay Péchy, báró Kochmeister, Móri Pál, Hajós János, és Szilágyi Sándor; jegyző: György Elek. Kun Bertalan tiszáninneni püspök indítványára a protestáns püspökök elhatározták, miképp ezután minden év szeptember 10—20-ka közt találkozzanak, s megbeszéljék a következő esztendő egyházi és iskolai ügyeit s közös érdekeiket. Első összejövetelük az Ellenőr szerint a jövő évben Miskolcon leend.

* Julier Vilmos könyvári sőtösti vendéglő a „Barány” című szállodát Nagyváradon, folyó évi október 1-től kezdve hasznosbérbe vette s azt újonnan berendezve, folyó októberhő 15-én nyitja meg.

* Guga János bécsi levélhordónak mint gyilkosa a bécsi postaigazgatóságot — mint minket értesítenek — arra indította, hogy a pénzes levelek, s általában bármily pénzküldemények, nem fognak többé a levélhordónak kézbesítés végett kiadtni, hanem azokról utalványok állíttatnak ki, s magának a félnek kell a pénzért elmenni.

* A „Vasárnapi Ujság” 43-ik száma a következő tartalommal jelent meg: — Taylor

Bayard (arezkép) — A hazához. — A kecskés-völgyi malom (vége). — A remete-rák (képpel). — Orosz dolgok (kilencz képpel). — Abdül-Hamid szultán fölavatása. — A nővényvilág lelkesége. — Strogoff Mihály utazása (képpel). — Egyveleg. — Melléklet: a tatárjárás Magyarországon II. — A üzenetek órában. — Irodalom és művészet. — Közintézetek, egyetek. — Mi újság? — Halálhírek. — Szerkesztői mondanivaló. — Nyilteér. — Heti-naptár.

* A bécsi gyilkosság. Guga pénzes levélhordó gyilkosa Francsfelebe elfogott. A rendőrséget Paulan Antal bécsi pénzér vezette a gyilkos nyomára. Paulan Klagenfurtból, hol néhány hétig szolgálat nélkül tartózkodott, ismerte Francsfelet s találkozott is vele Bécsben, néhány nappal a gyilkosság elkövetése előtt. Midőn a rendőrség által kiadott személy-leírás elvasta, rögtön Francsfelet gondolta s jelentkezett a rendőrségnek. Leirta Francsfelet öltözetét, melyben néhány nap előtt látta s e leírás teljesen összehangzott. A rendőrség rögtön intézkedett az iránt, hogy kitudja, hol tartózkodott a gyilkos mielőtt az Azienda hóban szállást fogadott. A beérkezett adatokból kitűnt, hogy Francsfelet a Wiedenen az arany bárányhoz emizett vendéglőben volt néhány napig szállva, s onnan október 5-én távozott. E körülmény még inkább meggyőzte a rendőrséget Francsfelet és a gyilkos ugyanazonoságról, mert a gyilkos október 6-án költözött az Azienda-hóba. A korábbi nyomozások már kiderítették, hogy Francsfelet a déli vasuton Klagenfurtba ment. Rögtön két rendőr küldetett Klagenfurtba, kik ott azon értesítést vették, hogy egy egyn, kire a gyilkos személyleírása illett, az nap délután tovább utazott. Távirati tudakozások kiderítették, hogy a gyilkos Francsfelebe van, hol el is fogott. — A szerencsétlen levélhordónak, mint a bonzeleletről kiderült, hármas gyilkosság követettett el. A gyilkos legelőször harokt vetett a szerencsétlen nyakába, hogy szőhoz ne jusson. Azután balhálántéka lőtt. A golyó az agyúben megtalálattat, s a szerencsétlen rögtön halálát okozta, mert az agyban lévő törzsidőgöcczok rombolta szét. Minthogy a hulla valószínűleg göröcsönsön vonaglott a lővés után, a gyilkos éles törrel elvágta a levélhordó nyakát, úgy, hogy az csak a gerinczét függött össze a test többi részével. A vágás egyfolytában történhetett, mert a vágás sebe egészen egyenes és a vágás vonala sehol sincs megtörve vagy megszakítva.

* Megjelent s szerkesztőségünkhöz be- küldetett a „Lányok Lapja” Dolnay Gyula által szerkesztett havonként kétszer megjelenő lap igen ügyesen összeállított tartalommal. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

* A Magyarországi s Nagyvilág 43-ik száma a következő tartalommal jelent meg: Szavak: Bakunin Mihály — Beryár időkben. Képek: Beryár (Boruth Elemér). — Egy boldogtalan nő: Beryár. — Turkenyev Iván. — Az igazság: Költ. (Dömötör Pál). — templomba. — Fiúmei képek. — Tárcazevel Vidéken. VII. Belső, népe és vidéke. — Csángók között. — (Pozó). — Rajzok a vasuti életből. (Wachtel Károly). — Népszínház. (Nemo). — Különfélek. — Sakkfeladvány. — Szerejvény. — Szerk. üzen. Rajzok: Bakunin Mihály. — Fiúmei képek: Veglia szigete. Haláskunyhó a tengerparton. Cherso. Tin-halászkok örömlomása. A Frangepán várkastély. — A templomba.

Szerkesztői üzenet. T. N. urnak Debreczen. Cikkét nem közölhetjük, azon egyszerű oknál fogva, mert abban e két szó is előfordul: „Borszen Jankó”. Engedjük át a maga útján — ságyelni. Nekünk nem célunk nyomorultakkal foglalkozni.

Ujabbkori életkép dalokkal.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ. II. Bérlet. Kedden, 1876. október 24-én adatik:

A plebános szakácsnéja.

Ujabbkori életkép dalokkal 4 szakaszban, a 4. szakasz 2 képbén. Irta Berg O. F. Zenéjét szerző Brandl I. Fordította Lászi Vilmos.

Kezdete 7 órakor, vége 9 óra után. Felelős szerkesztő: TISZAI DÁNIEL.

Előfizet. Helyben és Egy évre 10 ft — kr. Fél évre 5 ft — kr. Előfizetési pénzt a mind VECSEY HAZ P. székbe bérlet. Előfizet. TELEBODI K. LAJOS. Kinyitásokkal. Kézírtat a pos.

A román és szlovák állam.

A román állam kezdi, és a 75 ezer egy részét, részint a szint a Duna felé a csapatok szabad átv. egy szóval Oroszhoz politikát egyáltalán érteni, a mennyiben fejedelm uralg, ki orosz lekötelezett usz azon bérméri, mely vül meggyőzheti Eur. Némethon a keleti k. szal egy huron pend. miután Némethon ále tag- lényeges okok a cselekvés terére románt mint avant-g. előtérbe, mint az oro. rovidszóval: bizto. porous, román s szer. rög és olasz pedig a gárda. Ezen közös m. és Károlynak a kirá. kul helyzetnek kif. Olaszországnak pedig gyobbdás az adria partjain.

HIRDETÉSEK.

SIREMLÉKEK. Van szerencsénk a melyen tisztelt közönséget értesíteni, hogy SÍRKŐBAKTÁBUNKAT ujonnan felszereltük, s a legjobb izlések megfelelő MÁRVÁNY és GRÁNITKÖVEKKEL láttuk el. A legjelesebb kőbányatulajdonosokkal egyenes összeköttetésben lévén, biztosíthatjuk a nagyerdemű közönséget, hogy üzletünkben az árak a lehető legmértékeltetebbek. Egyes darabok 12 o. é. fűrtől felfelé bármily áron és nagyságban kaphatók. 16 éves működésünkre hivatkozva, bátran merjük ígérni, hogy az általunk kiállított síremlékek csínra, jóságra bármely e nemű üzlet árucikkjeivel előnyösen kiállják a versenyt. Elvállalunk helyben és vidéken a régi sírkővekre új feliratok metszését, s azoknak újra tisztítását, vagy újra aranyozását, s a nagyborsányi síremlékeknek vidékre szállítását és felállítását. Megrendeléseket elfogadunk épülethez való kőművialatokra, márványasztalokra és sírkövekre. Üzlethelyiség: Debreczenben, piacz-utca, Vecseyház. Boros Sándor és társa.

Legszélesebb legjobb és legtartósabb ajándéknak való tárgy csak is aranyemű lehet!! Ajánlja e tekintetben dusan felszerelt üzletét FORGÁCH KÁROLY aranyműves piacz-utca 2139-dik szám alatt, — a hol olcsó árért a legszebb kiállítású ajándékoknak való aranyeműek kaphatók. 489 1—12

November 2-án leend számháza a kihuzott sorozatu 1860-ki államsorsjegyeknek, melynek 300,000, 50,000, 25,000 fros fornyereményeket okvetlenül nyerne kell: s ezen sorsjegyet, mig a készlet tart. elárulszik: egy 1860-ki 500 fros. kihuzott sorozatu államsorsjegy 1600 fros. ebből egy ötödész 350 az utóbbiból egy fél 200 az ötödésből egy negyedész 100 az ötödésből egy húszadész 20 Főnyeremény: 150,000 fros o. Magyar igervényen huzás nov. 15-én 2 ft 75 kr bélyeggel. Nyitrai & Comp. 413 1—5 Wien, Wiplingerstr. nr. 45. nächst dem haupt-telegrafamte.

Az őszi és téli idényre! A t. hölgyközönséghez! Az élénk érdeklődés, — melyek évek óta legjobb hírből álló divat- és kész nőruha üzletben a nagyerdemű magas uraságok és a t. ez. közönség részéről mai napig örvend, üzletben és műtermem legjelegansabb berendezése és lényeges megnagyobbítására indított, hogy az elegancia és a finom izlés legmagasabb igényeinek is megelélhessek.

Araruhák füllebből vagy atlaszból minden szíben 70, egész 100 frtig Araruhák a legfinomabb kiállításban, myrrussal díszítve 120—160 frtig Seta- és látogatási toillettek füllebből 70—150 frtig Seta- és látogatási toillettek különféle divatelmékből 30—80 frtig Házi és uti-ruhák 15, 18, 20—25 frtig Obrettek átvétőkben princezz 20, 25—50 frtig Selyem double Cecilien felöltők, két róka, Leenes vagy másféle prém és bunda bélesre 50, 60—120 frtig ugyanezek selyem bársonyból 70, 80—200 frtig Mekszikof, gentleman, Goresakof és miniszter női kabátok a legfinomabb banke vagy kangarn szöveteiből 20, 25, 30—60 frtig Legujabb szabású leánygyermek köpenyek, férfikabátok s a b a s u minden nagyságban 6, 8, 10—20 frtig Legujabb mintájú eső- és uti-köpenyeg, férfikabát szabásnak 15, 18, 20—25 frtig Vidéki megrendelésnél egy régi derék és a szoknya előhosszának szives beküldése kérétek. Elegans és izléses aratoillettek készítésére bátorodom műtermemet a nagyerdemű hölgyközönségnek különösen ajánlani, annál is inkább, mert számos elismerő irat birtokában vagyok, melyek ezen szakmában szerzett jó híremet legfényesebben igazolják, s melyeket kívánatra szivesen előmutatok, illetőleg beküldök. Teljes tisztelettel ROZSAY Confectioneur, 395 1-3 Deák-utca 5. sz. a „francia nőhöz.”

Eladó. Széchenyi utcán 1709. sz. a. az utcára egy nagy bolt, két szobával; bent pedig 3 szoba, konyha és pince az egész ház alatt, valamint istálló. A legjobb karban lévő, esereppel fedett épület, egyszersmind az ondódon lévő ház utáni négy hold föld is örök áron s jutányosan eladó. Ertekezhetni a bentlakó tulajdonossal. 411. 1—3

Flóközlet Debreczen. KUNZ JÓZSEF és TÁRSA DEBRECZEN, Bázár és Széchenyi-utca szögletén. m. k. szabad. nagykereskedők BUDAPEST, Deák és Erzsébetter szögletén. NAGY-VÁRAD, sz. Lászlóter és zöldfauteza szögletén. ajánlják gazdagon ellátott vaszon-, pamut-, fehérenemű és divatrukkarukat, legjutányosabb, határozott árak mellett. VASZON CZIKKEK: Valódi rumburgi, kreász, irlandi, hollandi, sziléziai és 160—170 cm. lepedő vasznakat ugyszinte fehér és szines csinavat, továbbá sávozyzott és kamuka asztalterítékeket, kávés-abrosz és csemegekenpök, törülközők és zsebkendők. PAMUT ÁRU CZIKKEK: fehér chiffon, pereaíl, battist-clair, moll, linon, crepe-lisse, belés-mouzelin, organin, virágos mouzelin és csipke-függönyök és függöny szöveteket, szines ing-ruha és butor-pereaílokat továbbá szinór és pique-velez szöveteket, belés-síringt és kroiszet. KÉSZ FEHÉRENEMŰ CZIKKEK: Férfi-íngek, vászon, chiffon, vagy szines pereaílból, lábravalók, kézelők, gallérok, női-íngek, pereaíl és velez corsetek, szoknyák, kötők, fejkötők és harisnyak, ugyszinte mindennemű gyermek-fehéreneműket, kész ágyneműket (3 párna 1 paplan-lepedő). Egész kihazasítások legjutányosabb árak mellett elvállaltatnak és saját budapesti fehérenemű gyárkban elkészíttettek. DIVAT-ÁRU CZIKKEK: Legujabb divatu szőr és selyem kelméket, beszővött ehalokat gyapju, eachmir és berlini kendőket, ugyszinte mindennemű gyász-kelméket és kendőket. Ezenkívül még: Nagyválaszterku gobelin, ripsz és damaszt butor-szöveteket, ágy és asztalterítők; finom velour, szőnyegek és ágylétek, pokrocz, paplan és matracokat. Valódi pottendorfi kötő-pamut ugymint mindennemű varró selyem és ezrnákak.

Haszonbéri hirdetés. Vasuti állomásokat képező Érmihályfalva és Érkörtvélyes községek határáiban, mintegy 2000 holdnyi tagosított és egy tagból álló szántóföldnek, nemkülönben Margitával szomszédos Genyitén 1500 hold, részint szántóföld, részint erdőszeg, együttesen vagy elkülönítve, 1877. évi Szt.-György napjától bérbé, vagy örök áron el is adó lévén, a tárgy érdemében részletebben Er-Mihályfalván S z l á v y T i v a d, Debreczenben pedig, vagy a varga-utcai, Bátorfi féle házában lakó S z l á v y A d o l f, vagy pedig a dohánybevaltó tisztviselő, B ó k a Eduárd urakkal értekezhetni. 354 4—4

A Philadelffai világtkiállításról Holvay Gyula urnak Debreczen. Philadelffából következő sürgönyt kapunk: — a legmagosabb kintűtetésben a Singer varrógépek részesültek. THE SINGER MANUFACTURING COMP. BÉCS. 391 3—